

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.
 „ 1/2 „ 1 „ 60 „
 „ 1/4 „ — „ 90 „

IN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.
 „ 1/2 „ 3 „

Numeri singuratici se vënd
 în Cluj cu 5 fileri. Într'alte
 locuri cu 6 fileri.

Răvașul

INSERTIUNILE
 se plătesc după mări-
 mea locului ce ocupă;
 fiecare cm. □ costă o-
 dată 10 fil., de 2 ori
 8 fil., de 3 și mai multe
 ori 6 fileri.

ADRESA:
 „RĂVAȘUL“
 CLUJ, — KOLODSVÁR
 6. JÓKAI-UTCA 6.

Redactor resp.: Dr. IULIU FLORIAN

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. E. DĂIANU

Căutați urmele trecutului vostru!

Am cetit acum câteva zile într'o foaie românească din Ardeal, că un cucernic părinte protopop a cumpărat la o vânzare, cu un preț destul de mic, multe hârtii privitoare la viața Românilor din România. Cumpărătorul dădea lucrul acesta de veste, pentru-ca se știe, că la Sfinția Sa se află acte așa de folositoare. Se aștepta poate un sfat și nu i-se poate da altul de cât să le păstreze bine cu bucuria, că a putut aduce o mică jertfă pentru cunoștința trecutului nostru, să le arate apoi ori și cui ar dori să le vadă și să-și facă astfel până la sfârșit datoria de Român bun, râvnitor, cult și desinteresat.

Cu acest prilej, m'am gândit încă odată cât e de trist, că nu se află până astăzi o singură istorie a Românilor din Ardeal, a vieții lor, așa smerită cum a fost. Nici la un popor nu se mai pomeneste un lucru ca acesta! Din câte-va milioane de oameni se aleg câte-va mii de cărturari, și ce fac acești cărturari pentru a lămuri pe toți asupra rostului lor? Răspunsul trebuie să fie: *mai nimic*. »Transilvania« scoate din când în când pagini de socoteli; în ziare nu se vorbește de cât de întâmplările și gălăciile zilei și apoi se tot înșiră anecdote proaste, scrise cu foarfecile. Iar, în privința istoriei Românilor din Ardeal, cei bătrâni cred în toate năzbâțiile mucăgăiate, de care rîde străinătatea întreagă de vre-un secol, iar cei tineri se întreabă oare cât adevăr să fie în cunoștințele, pe care le-au căpătat la Universitatea *celorlalți*. De câte o carte ce apare întâmplător se ține prea puțin samă. Câți din Ungaria au cetit oare acea carte »Sate și preoți din Ardeal«, pe care am scris-o cu muncă și grije de adevăr, având gândul meu cătră dînșii? În prefață făgăduiam să dau și o urmare, dacă se va arăta cât de puțină simpatie pentru cea dintâiu lucrare. Am tot așteptat. Nici o mulțămîntă, nici un îndemn. Doar batjocurile anonimilor ortodoxi din Sibiu, mult mai mult anonimi de cât ortodoxi. Deci, urmarea n'am mai dat-o și n'o voi da-o. Sunt sătul să-mi cetesc singur cărțile, în chioțele pătimășilor și ale celor ce nu înțeleg. Nu m'a osândit nimeni la o asemenea rușinoasă robie.

Dar nu pentru aceasta am început aceste rînduri. Iată ce voi să mai zic. E plin Ardealul, e plin Banatul, sunt pline și alte părți ungurești de o sumă de răvașe, foi de zestre, hârtii și hârtiuțe scrise în românește pe vremurile când erau alte rosturi pe acolo decât astăzi. De câte ori n'am dorit să le vîd și am întrebat în dreapta și în stînga! Inșă cu ce folos?

Pentru mulți eu poate să fiu un străin, pentru și mai mulți un necunoscut. Mă las deci la o parte pe mine și întreb pe atîția tineri cu învățatură,

profesori, preoți, unii cu diplome de filologie și istorie, de ce nu caută aceste urme ale vieții românești, păstrate încă în cărți, în lăzi și poduri și care mîne

Evangelia bisericii din Feleac.
 (In legătură de argint)

nu vor mai fi? Urme bune și scumpe din care se vor putea alcătui mîne-poimîne opere mari?

De ce să simțim oare nevoia de a fi și în această privință cel din urmă printre popoarele ce locuiesc acestea părți? Să fim noi clădiți numai din indiferență și lene? — Cetitorii acestei foi pot răspunde.

N. Iorga.

Dela Feleac.

...»Pe drumul Feleacului«... mers'au Dumineca trecută multe cară, cu povară culturală încărcate. Dacă n'ar fi dealul Feleacului la mijloc ar fi să zicem, că s'au scoborît domnii la poporul, din care au eșit, și din care s'au înălțat. Dar astfel voi zice cu psalmistul Impărat David: ridic'at'am ochii mei la munți, de unde va veni ajutorul meu!

Ne-am ridicat ochii la muntele Feleacului, și am cuprins odată în privirea ochilor noștri pe aceia, care ne sunt nu numai frați, ci temelie bisericii și neamului nostru. Din întâlnirea aceasta a sufletelor — era de prevăzut — nu putea să iasă decât bine și pentru unii și pentru alții, și pentru noi toți. Ne-am văzut, ne-am cunoscut, și am învățat unii dela alții. Am învățat a-ne cunoaște și a-ne prețui, a-ne îmbărbăta și a-ne însufleți.

Învățătorii noștri sătești — ori cât de puțini s'au adunat și de astădată — au putut vedea, că au la spatele lor și alătura cu ei bărbați culti, cari sprijinesc

în tot chipul nisuițele lor spre luminarea poporului, și prețuesc și cinstesc pe cei cari se pun cu tot sufletul, și cu inima întreagă neîndoită, la munca grea din care și-au făcut chemare.

Și-au mai putut vedea învățătorii noștri la Feleac, că ce material bun, sănătos, viguros, le îmbie poporul românesc, ca să-l prelucre sufletește, să-l crească și povățuiască spre bine. Au putut vedea, că cine se apucă cu dragoste și dor de munca aceasta, pe cât de grea, pe atât frumoasă și pe atât de necesară, acela face lucru de cinste, și stoarce lauda tuturor, chiar și ai celor ce altfel ne-ar fi dușmănoși. Pentru nimeni, ori cât de pățimaș ar fi, nu suferă să-i se zică, sau să se creadă măcar despre el, că ar fi dușmanul culturii.

»Un lucru mă doare — zicea la Feleac un distins bărbat al concetățenilor noștri maghiari — că de ce nu avem și noi atari dascăli, și atari popi, cari să se scoboare în mijlocul poporului, și să facă astfel...«

Eată cuvintele vrednice de luat în socoteală! Numai cât și pe noi ne doare același lucru: Că avem prea de tot puțini atari dascăli și preoți, cari să-și facă chemarea cu drag și însuflețire.

Ca un ajutor în munca de luminare a venit apoi comitetul despărțământului Cluj al »Asociațiunii«. Compus din oameni noi, cu minte și cu inimă, comitetul și-a început lucrarea sa cu o isbândă ce-i procește mult bine. Dacă începutul e bun, toate sunt bune. —

Comitetul a făcut foarte bun început. Într'un timp foarte scurt și-a făcut o adunare cum nu s'a mai văzut, nu aici în jurul părăsit al Clujului, dar nici-căiri la noi. Ca prin farmec s'a alcătuit o expoziție, care făcea onoare și unui oraș. Grație unor domnișoare zeloase, și unei doamne cu minte, s'a scos la iveală tot ce măiestria acului și a răboiului a produs frumos în Feleac. Apoi s'a strălucit expoziția cu un farmec istoric, și s'a suflat în ea duchul străbunilor așezându-se pe măsurile chindisite sfînta evanghelie de acum 600 ani, care de și în limbă streină păstrează slova unor călugări români, slovă împodobită și ea și zugrăvită cu același fel de colori ca și »căpătăiele«, și »nunașii«, și alesăturile de covoare ale fetelor și nevestelor din Feleac. De asupra întregii case ideale, ce o alcătui expoziția, atârna — dela grindă — doi prapori zugrăviți pe pânză de cânepă, cu colori vii românești, — deși ofilite de vreme — de un fiu al Feleacului, »Nistor Zugraful din Feleac«, unul la 1780, altul mai înainte. Alătura pe un părete, un număr din »Răvașul« nostru arăta tuturor chipul — în multe priviri — a vechii biserici, în jurul căreia soarele vecinic va fi aruncat de atâtea ori umbra trecătoare alui Matieș, craiul de sânge românesc, alui Petru și Danciu, foștii vlădici, și a atâtor călugări și zugravi,

cari au trecut la vecinicie alduind numele lui D-zeu, fără să fi lăsat după sine vr'o urmă de pomenire... pe care să o fi găsit cine-va din slabi de noi urmașii ai lor.

Ear ca să se desevêrșască totul — ce ne atinge inima — eată un bade cu pèrul cărunt, străbate cu greu prin mulțime, aducând pe umër o peatră grea, cioplită, pe care a desgropat-o nepriceputul fer al plugului sêu de lemn... Ostenit, asudat, bietul Roman își descărcă sarcina în curtea școlii pe iarbă verde — alătura cu jugurile feștite ale meșterilor Felecani — și în razul soarelui noi cetim cu uimire, pe o față a stâlpului cu patru fețe slove latinești de puțin înțeles, dar pline de farmac:

D. O. M.
..L. ARVIAE
EX NUMERO
IMPERATOR

Ce se mai zic despre frumoasele cuvinte cu, care entusiastul director al despărț. »Asociațiunii« Dr. Frâncu, a deschis expoziția și adunarea; ce se mai zic de cele 6 prelegeri populare spuse cu mare elan, sub cerul liber, în auzul miilor de țărani, și sorbite de ei ca și cuvintele din evanghelie; ce se mai zic de frumsețele toate — însuflete de succesul deplin al adunării, care a stors admirația și acelor mai critici, cari au venit poate cu gând cu totul altfel, de cât ca acela pe care l'au arătat. De cât toate mai frumos grăia *întregul* de momente culturale, istorice și de pietate, cari au urziut caurele oncioase ale adunărilor și expoziției.

Părea, că ne șoptește pământul istoric, ce călcăm, și că ne grăiesc străbunii, cari cine știe sub ce glie zac neștiuți de noi, pe cari însă ei ne privesc din ceruri.

Feleacul poate fi mândru, noi suntem mândri cu el.

* * *

Eată raportul corespondentului nostru special:

Ziua de Duminecă—21 Mai n. 1905.—a fost o zi de înălțătoare sărbătoare pentru poporul din istorica comună Feleac. În acea zi s'au ținut două adunări: adunarea despărțământului Cluj al Reuniunii învățătorilor gr-cat și adunarea desp. Cluj al Asociațiunii. S'au înțeles conducătorii amânduror despărțământelor să țină la un loc adunarea, pentru ca amândouă mână în mână să poată lucra în interesul poporului, și au ales ca loc de întrunire Feleacul, — care e cea mai de frunte comună din jurul acesta, fiind de o deosebită importanță istorică.

La biserică.

Ca toate sărbările românești așa s'au început și aceasta în sf biserică. Sf liturgie a celebrat-o M. O. Basilu Podoabă, servind ca lector teologul abs. Octavian Popa. După sf. Evanghelie Părintele Podoabă a ținut o frumoasă predică. Vorbind pe înțelesul poporului a arătat, că și astăzi ca și pe timpul Mântuitorului sunt neputincioși, dar este și astăzi scaldătoarea oii — biserică — în care cei ce intră să vindecă de morburile sufletului și câștigă darul lui D-zeu și ies din ea vindecați și mângăiați. Fericiți sunt cei cari se îngrijesc din avutul lor, ca poporul să aibă astfel de scaldători. Îndeamnă apoi poporul, ca să țină cu drag la sf. biserică. La sf. liturgie a luat parte foarte mult popor, așa încât de abia încăpea în vladiceasca biserică a Feleacului. Dintre oaspeți au luat parte vre-o câți-va învățători, — marele patron al bisericii celei noue din Cluj, D-I St. Havași și nepoată-sa și familia Cioplea din Cluj. După biserică s'a întâmplat primirea comitetelor amânduror despărțământelor și salutarea oaspeților. M. On. Gavril Pop, parochul Feleacului, încunjurat de mulțimea fiilor sei sufletești, salută

pe prezidenții despărțământelor și pe oaspeți în cuvinte pline de căldură și de dragoste. Răspunde Dr. Frâncu, directorul despărțământului Asociațiunii, arătând, că a venit cu toată dragostea în vladicescul sat al Feleacului și a adus Felecanilor cărți, căci »dacă ai carte ai parte«. După acestea ne-a invitat părintele Gavril Pop la casa sa, unde ne-a primit cu românească ospitalitate girele D-sale, Dr. Pop avocat în Năsăud, imbiindu-ne cu un dejun gustos la care subscrisul a luat parte cu deosebită plăcere.

Adunarea învățătorilor.

După acestea și-au început învățătorii adunarea. A luat parte mult popor, și multă inteligență în frunte cu Dr. Frâncu și cu protopopul Dăianu. A luat parte și protopretorul cercual cu pretorul și cu notarul, — nu ca să ne păzească, doamne fereste, ci din dragoste față de poporul nostru, — și au luat parte și vre-o câțiva învățători. Majoritatea învățătorilor noștri nu au luat parte, pe semne ei nu simt lipsa. Prelegerea practică a învățătorului St. Pop din Feleac a succed bine. Disertația președintelui Joachim Pop despre creșterea copiilor a fost cu drag ascultată, încolo ședința a decurs liniștită și — iute. Foile unguerești din Cluj înainte cu vre-o câteva zile se temeau, că de aceea și-au ales învățătorii un sat pentru adunare, ca să poată face politică și propagandă contra Maghiarilor. Acum, după, ce a trecut adunarea dascălilor, le putem spune, că nu s'a pus la cale nici cel puțin o revoluție și le mai spunem încă ceva: *dascălii populari în popor trebuie să fie*. La sfârșitul ședinței Părintele Protopop atrage atențiunea dascălilor asupra muzeului național din Sibiu și asupra expoziției, ce se va aranja la vară în Sibiu și îi îndeamnă să adune tot ce vor găsi de valoare în comunele lor și să îndemne poporul a iubi portul românesc.

La expoziție.

După acestea am trecut în sala de expoziție, pe care a aranjat-o despărțământul »Asociațiunii«. Ne-a surprins peste așteptare expoziția aceasta, care cuprindea cele mai frumoase lucruri din Feleac. Iți era mai mare dragul să privești frumoasele lucruri, ce au ieșit din mâna harnicilor Felecani și a deșteptilor Felecani. Lucrurile de mână femeiești au fost foarte frumos aranjate de Domnișoarele Podoabă și de D-na vâd. Man, — lucrând cu un zel neobosit la adunarea lor Părintele Gavrilă Pop cu dascălii sei și alți bărbăți iubitori de lucruri frumoase. Să puteau vedea în expoziție o frumoasă evanghelie slavonă — martoră a zilelor de tristă pomenire pentru limba românească, — niște prapori lucrați de un zugrav din Feleac înainte cu vre-o 130 de ani și o peatră cu inscripție latinească de pe vremea împăraților Romani. — Am admirat 2 lăute (cetere) lucrate de niște Felecani cu o artă admirabilă. — Era espus și un plug schimbător, de care n'au mai văzut Felecanii, și o coasă cu greblă pentru adunatul bucatelor, aduse de Dr. Frâncu dela Sibiu, ca să se îndemne Felecanii să folosească astfel de unelte practice. Cu deosebire plugul e foarte potrivit pentru Felecani, de oare ce îl pot folosi foarte bine la spartul dealurilor lor. După deschiderea expoziției a urmat joc popular, — și apoi prânzul pentru domni. La prânz au luat parte peste 40 de persoane, între cari și reprezentanții administrației pomeniți mai sus. S'a toastat mult și frumos, ca de obicei între păhară.

Adunarea Asociațiunii.

După prânz s'a început ședința despărțământului Asociațiunii. Dr. Frâncu în vorbirea de deschidere arată poporului folosul cărților și le spune, că le-a adus o mulțime de cărți, pe cari dacă le vor ceti Felecanii, multe lucruri bune și frumoase vor ști și cu mult mai luminați vor fi. Din darea de samă, pe care ne-a prezentat-o comitetul, vedem, că s'a pus pe lucru cu deadinsul. D-zeu să le ție gândul! — S'au ținut șase prelegeri populare frumoase și interesante din partea dlor Dr. Dăianu, T. Ceorte, Vasile Ranta, Dr. V. Poruțiu, S. Brânzeu și N. Gogan. După acestea s'au împărțit premii pentru lucrurile espuse, după lista unui comitet esaminător compus din mai multe dame și domni și s'au împărțit între popor chipuri, dintre cari unele sunt cunoscute cetitorilor »Răvașului«.

De încheiere constat, că a doua zi unele foi din Cluj au adus știrea, că cu toată grija protopretorului, conducătorii Românilor adunați în Feleac au ținut o întrunire secretă, din care au trimis Regelui o telegramă, în care l'au rugat să respingă adresa partidelor opoziționale din dietă. Ne mirăm, cum pot publica foile unguerești așa bazaconii, mai cu seamă, că și presa unguerească și-a avut un reprezentant la Feleac, — dar și mai tare ne mirăm de publicul maghiar, care primește bazaconii de acestea. P.

Cuvinte părințești.

(Continuare).

De aceea a scris pe dreptul înaintașul nostru Benedict XIV.: »Susținem, că partea cea mai mare a celor, ce se osândesc la pedepsele cele vecinice, iau asupra-și nefericirea aceasta pe totdeauna pentru neștirea tainelor credinței, cari trebuie în chip neapărat să le știe și să le creadă, pentru ca să se socotească între cei aleși.«¹⁾

Stând lucrurile așa, Venerabili Frați, ce să ne mirăm, că acum stricăciunea năravurilor și răirea obiceiurilor este așa de mare și crește pe zi ce merge, și anume nu între neamurile barbare, ci chiar în popoarele acelea, cari se numesc creștine? Apostolul Pavel adevărat, că a scris către Efeseni cuvintele acestea: »Iară curvia și toată necurăția, și lăcomia nici să se numească întru voi, pe cum se cuvine sfinților, și măscăriciunea și vorba nebunească.«²⁾ Dară sfințeniei și sfielii acesteia, care înfrână poftele, i-a pus temeiul cunoștința lucrurilor dumnezeiești: »Socotiți drept aceea, cum se umblați cu pază; nu ca cei neînțelepți, ci ca cei înțelepți. — Drept aceea nu fiți nepricepuți, ci cunoscând, ce este voea lui D-zeu.«³⁾

Și aceasta a făcut-o cu toată dreptatea. Că voința omului abia mai păzește întru sine dragostea aceea ce este cinstit și drept altuită într'însa de însuși făcătorul Dumnezeu, carea așa zicând îl răpia spre binele nu cel inchipuit, ci adevărat. Răită fiind prin stricăciunea păcatului strămoșesc și așa zicând uitându-și de Dumnezeu făcătorul său, ea își întoarce toată pornirea sa spre aceea, ca să iubească deșertăciunea și să cerce minciuna. Voința rătăcitoare și orbită de poftele rele are deci lipsă de povățuitor, carele să-i arate calea, ca ea să se întoarcă din nou pe cărările cele părăsite ale dreptății. Iară povățuitorul nu cercat de airea, ci dobândit de odată cu firea, este însă-și mintea: dacă aceasta este lipsită de lumina cea adevărată, adecă de cunoștința lucrurilor celor dumnezeiești, atunci se va adevăra, că orbul va povățui pe orb, și amândoi vor cădea în groapă. Sfântul împărat David lăudând pe Dumnezeu pentru lumina adevărului, carea o a vărsat în mintea omului, a zis: »Însemnatu-s'a peste noi lumina feței tale, Doamne.«⁴⁾ Și a adaus, ceea ce urmează mai departe din dăruirea aceasta a luminii și a zis: »Dat-ai veselie în inima mea, adecă veselia aceea, cu care desfătându-se inima noastră umblă pe calea poruncilor dumnezeiești.

Că aceasta întru adevăr așa este, ușor pricepe, cel ce cercetează lucrul. Că pe Dumnezeu și aceea, ce numim noi desevêrșiri nemărginite, ni-le descopere înțeleptiunea creștinească cu mult mai limpede, de cum poate deluși cercetarea săvêrșită cu puterile firii. Și ce încă? Ea ne poruncește de odată și aceea, că să onorăm pe Dumnezeu cel preainalt cu slujba *credinței*, care este a minții, cu a *sperării*, care este a voinei, cu a *dragostii*, care este a inimii: și așa face pe întreg omul servitor al Făcătorului și Chivernisitorului celui prea înalt. Tot asemenea învățătura lui Isus Christos este singura, care descopere adevărata și aleasa vrednicie a omului, că adecă el este fiul Tatălui celui ceresc, carele este în ceruri, făcut după chipul lui și având să trăească cu el în veci și întru fericire. Dară chiar din vrednicia și din cunoștința ei urmărește Christos, că oamenii au să se iubească unii pe alții ca frați, să viețuească aci, în ce chip se cade fiilor luminii, »nu în ospețe și în beții, nu întru curvii și întru fapte de rușine, nu întru certe și pizmă.«⁵⁾ Tot asemenea poruncește el, ca toată grijea noastră să o aruncăm spre D-zeu, pentru-că el poartă grije de noi; el poruncește, să împărțăm lipșiților, să facem bine celor ce ne uresc pe noi; să prețuim foloasele cele vecinice ale sufletului mai pe sus de cât bunurile cele trecătoare ale veacului acestuia. Dară ca să amintim toate în deosebi, au nu sfătuieste și poruncește învățătura lui Christos omului celui trufaș umilirea spiritului, care este isvorul mării celei adevărate? »Ori cine se va umili pe sine, — acela este mai mare întru împărăția cerurilor.«⁶⁾ Dintr'însa învățăm cuminiția cea spirituală, care să ne păzească de cuminiția cea trupească; dreptatea, cu care să dăm fiește căruia, ceea ce i-se cade după dreptate; tăria, cu care să fim gata a suferi toate și a le răbda cu spirit drept pentru Dumnezeu și pentru fericirea cea vecinică; și în sfârșit cumpătul, cu carele pentru împărăția lui Dumnezeu să iubim și sărăcia, ba să ne lăudăm chiar și în cruce nebăgând în samă ocara. Stă deci, că dela înțelepciunea creștinească nu numai mintea noastră

¹⁾ Instit. 26, 18.

²⁾ Ef. 5, 15 ur.

³⁾ Ef. 5, 3 ur.

⁴⁾ Ps. 4, 7.

⁵⁾ Rom. 13, 13.

⁶⁾ Mt. 18, 4.

Își împrumută lumina, cu care ajunge la adevăr, ci și voința primește învățarea, cu care se ne înălțăm la Dumnezeu și se i-ne unim prin deprinderea virtuții.

Adevărat că este departe dela noi, ca în în urma acestora să susținem, că reutatea inimii și stricăciunea năravurilor n'ar putea să fie împreunate cu cunoștința religiei. O, de nu o ar dovedi aceasta prea mult faptele! Dară totuși susținem, că unde mintea este impresurată de întunerecul cel des al necunoștinței, acolo nici de cum nu poate să fie dreaptă voința, nici bune năravurile. Că dacă oare cine umblă cu ochii deschși, el firește că totuși va putea să se abată dela calea cea dreaptă și sigură, dară cel ce suferă de orbire, pe acela îl amenință primejdia chiar cu siguranță. — Mai adaugă apoi, că stricăciunea năravurilor totuși mai lasă sperare spre îndreptare, dacă lumina credinței nu este stinsă de tot; dară dacă se însoțesc amândouă, adică atât răutatea năravurilor, cât și lipsa credinței cauzată prin neștiință, atunci abia mai este cu puțință vindecarea, și este deschisă calea spre pierire.

După ce deci din necunoștința religiei curg pagube așa de multe și de mari, iară de altă parte după ce instrucțiunea religioasă este așa de lipsă și de folos, — că înzădarnic am aștepta plinirea datorințelor creștinești dela un om, carele nu le cunoaște —; acum avem să cercetăm mai de parte, a cui datorință este să depărteze dela suflete neștiința aceasta atât de stricăcioasă și așa dară să umple inimile de o cunoștință așa de lipsă. — Lucrul acesta, Venerabili Frați, nu suferă nici o îndoială: căci slujba aceasta așa de gravă o au toți aceia, cari sunt Păstori ai sufletelor. A bună samă aceștia sunt datori după porunca lui Christos, să cunoască și să pască oile, cari le sunt încredințate; iară a paște însămnă mai pe sus de toate a învăța; așa a promis adică D-zeu prin Ieremie: »Voi da vouă păstori după inima mea, și vă vor paște pe voi păscându-vă cu știința.«¹⁾ De aceea a zis și Apostolul Pavel: »Nu m'a trimis pe mine Christos să botez, ci să vestesc Evangelia,«²⁾ spunând adică prin acestea, că cei ce sunt puși, să chivernisească în oare care biserică, au mai pe sus de toate datorința de a învăța pe credincioși sfintele învățături.

Adăvărat că socotim a fi de prisos, să ne cuprindem mult cu laudele instrucțiunii acesteiași să arătăm ce preț mare are ea înaintea lui D-zeu. A bună samă mare laudă împărtășește D-zeu milosteniei, carea o facem săracilor spre a ușura lipsele lor. Dară cine va zice, că nu împărtășește laudă cu mult mai mare râvnii și ostenelei, cu carea mijlocim nu trupurilor foloase trecătoare, ci sufletelor de cele vecinice prin învățatură și admoniare? Intru adevăr nimica nu doarește mai mult Isus Christos Mântuitorul sufletelor, nimica nu-i este mai plăcut lui, carele a mărturisit despre sine prin Isaie: »Bine a vesti săracilor m'a trimis.«³⁾

Dară aci este mai bine, Venerabili Frați, a urmări și a spune cu tot de adinsul, că nici un preot n'are vre-o slujbă mai însemnată, nici unul nu e legat cu vre-o legătură mai strinsă. Că cine va zice, că în preot la sfințenia veșii nu are să se adaugă știința? »Buzele preotului vor păzi știința.«⁴⁾ Și biserica intru adevăr o și pretinde aceasta în chipul cel mai strins în aceia, cari au să primească preoția. Dară pentru ce o pretinde aceasta? Pentru-că adică dela ei așteaptă poporul creștinesc cunoștința legii d-zeești și D-zeu îi mănăiește, ca ei să o împărtășească: »Și legea o vor cerca din rostul lui; că îngerul Domnului atotștitorul este.«⁵⁾ De aceea Episcopul în sfânta chirotonie agrăind pe candidații de preoție, zice: »Fie învățatura voastră leac spiritual pe sama poporului lui; fie împreună lucrători îngrijitori ai tagmei noastre; ca în legea lui deprinzându-se ziua și noaptea, să creadă, cea ce cetesc, să învețe pe alții, ceea ce cred.«⁶⁾

Dacă nu este preot, pe carele să nu-l privească acestea, ce vom socoti oare mai departe despre aceia, cari înzestrați fiind cu numele și puterea de păstori sufletesti plinesc slujba de chivernisitori ai sufletelor în virtutea vredniciei sale și așa zicând a unui contract, care l'au închiriat? Aceștia au să se numere oare cum între păstori și învățătorii aceia, pe cari i-a dat Christos, pentru ca credincioșii mai mult să nu fie prunci învăluindu-se și purtându-se de tot vântul învățaturii intru amăgitura oamenilor, ci făcând adevăr intru dragoste, să crească intru el prin toate, carele este capul Christos.⁷⁾

¹⁾ Ier. 3, 15.

²⁾ I. Cor. 1, 17.

³⁾ Loc. 4, 18.

⁴⁾ Mal. 2, 7.

⁵⁾ L. c.

⁶⁾ Pontif. Rom.

⁷⁾ Ef. 4, 14 ur.

CĂRȚI DIN ORI CE PĂRȚI

Dumitrea, 24 Maiu 1905. In sărbătorile Sf. Paști in comuna noastră Dumitrea (l. Alba-lulia) s'a pus la cale înființarea unei reuniuni religioase sub scutul Preac. Verg. Maria. Au fost clipe de adevărată înălțare evlavioasă a vedea cu câtă dragoste creștinească aleargă poporul sub scutul Maicei Preceastă. S'a dat o viuă dovadă, că în poporul nostru e înmagazinată multă și caldă simțire creștinească, numai trebuie mișcată și trezită și va produce minuni. Toată credința, ce o cheltuie poporul nostru pe visul Maicei Preceastă, a Epistoliei și a altor bazaconii erumpe în manifestațiuni pătrunzătoare, când i-se arată adevăratele ajutoare ce Maica Preceastă le revarsă asupra celor ce o cinstesc și iubesc, ca creștini adevărați.

Deși comuna e de-abia de o sută de familii numărul membrilor înscriși deja la început a trecut preste o sută.

Și anume s'au înscris *membri fondatori* cu tacsă de 4 cor. următorii: Ioan Gligorescu, inv., Iudita Gligorescu, Floarea Marcu, Matei Pop, inv. Alesandru Pataki, Marie Pataki, Petru Goția, Ioan Coman, Simion Coman, stud., Ioan Stefanescu, Toma Totoian, Ioan Oancea, Marie Oancea, Stefan Goția, Oana Goția, Ioan Goția inv., Simion Dregits, Marie Dregits, Nicolae Oancea, Marie Oancea, George Oancea stud., Ioan Dobrescu, Ioan Totoian, Carolina Totoian, Ioan Goția, Ioan Goția (canali), Vuța Goția, Sofia Dregits, Sofron Goția, Stefan Goția, Crăciun Dregits, Marie Dregits, Petru Marcu, Ioan Marcu, Ioană Marcu, Vasile Marcu, Veronica Marcu, Ioan Oancea, Toma Străjan, Maria Străjan, George Goția, Teodor Dregits, Ioană Dregits, Aurel Marcu, teolog.

Membri pe viață cu tacsă de 2 cor. s'au înscris următorii: Iacob Goția, Frasiu Goția, Sofron Goția, Ioan Coman, Marie Coman, Ioana Coman, Carolina Coman, Ioan Coman, Ioana Coman, Ana Coman, Raveca Coman, Stefan Coman, Ioan Chirilă, Alece Coman, Ana Coman, Ioan Goția, Ana Goția, Raveca Totoian, Todor Marcu, Elisabeta Marcu, Nicolae Oancea, Nechifor Goția, Toma Dobrescu, Todor Goția, Agachie Goția, Nechifor Goția, Brașoveana Goția, Rachila Dregits, Ioan Coman, Ioană Coman, Carolina Oprea, Ioan Oprea, Ioană Oprea, Ioan Oprea l. Chirilă, Maria Oprea, Vasile Dregits, George Dregits, Carolina Dregits, Vasile Marcu, Anghilina Marcu, Chirilă Marcu, Ieronim Marcu, Ana Marcu, Ștefan Marcu, Salomie Marcu, Iosif Oancea, Matei Străjan, Irimie Străjan, Ana Străjan, Ioan Marian, Maria Marian, Vasile Dregits, Ioana Dregits, Eva Goția, Dregits Irimie, Ana Dregits, Ioan Hulea, Matei Repede inv., Marișcuța Repede.

Membri ordinari cu tacsă anual de 20 fil. sunt următorii: Dumitru Coman, Valeriu Marcu, Ioan Oancea, Simion Marcu, Paraschie Comanu, Ioana Goția, Floare Goția, Carolina Marcu, Ana Marcu.

Cu totul s'au înscris *115 membri* cu tacsă în sumă de *303 cor. 80 fil.*

Suma aceasta, considerând numărul neînsemnat al credincioșilor și împrejurările puțin favorabile între cari trăiesc, e înbucurătoare, iar dragostea și însuflețirea manifestată cu aceasta ocaziune e chezeșie tare pentru un viitor mai senin.

G. O.

DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

Pentru noua biserică din Cluj.

Au mai dăruit la fondul bisericii noue din Cluj:

Nr. 220. Gr. Opreș 10 cor.

Nr. 221. Filip Pârveu, inv. în Măcișul-ung. 5 coroane.

Nr. 222. Ioan Racolța din Recea-Criștur 2 c. D-zeu să le răsplătească cu darurile sale cele bogate!

— † **Biró Béla.** Luni seara în 22 Maiu n. a. c. la oarele 8^{1/2} sunetul jalnic al marelui clopot dela biserica rom. cat. din loc a vestit în liniștea nopții, că simpaticul și venerabilul preot Biró Béla, paroch rom. cat. al Clujului, protopop, abate titular și prelat papal, după scurte și grele suferințe a încetat din viață în virstă de 65 ani. Repausatul nu de mult și-a serbat iubileul de 40 ani al preoției sale, cu care ocaziune a primit multe și călduroase felicitări dela aceia, cărora le-a fost părinte, sfătuitor și conducător. Mult timp a fost director la gimnaziul rom. cat. din Alba-lulia, apoi referent la statul rom. cat. din Ardeal. La 1890 a fost denumit de paroch la parochia centrală din Cluj. Cu ocaziunea iubileului de 40 de ani al preoției sale a fost numit de prelat papal. — Inmormântarea s'a săvârșit, Joi în 25 a. c. la oarele 10 a. m. Biserica din piață a fost ticsită de popor, ce fără deosebire de confesiune a venit să asiste la ceremoniile de îngropare, cari le-au săvârșit preoții din loc în nu-

măr foarte frumos. Toate corporațiunile din loc și-au avut reprezentanți la înmormântare. Biserica românească a fost reprezentată prin Dnii protopopi Dr. Elie Dăianu, Demetriu Pop, Tulliu Roșescu și capelanul Dr. Iuliu Florian. Repausatul a făcut mai multe fundațiuni de binefacere.

— **Din Diecesa Lugojului.** Să escrie concurs cu terminul de 30 Iunie n. a. c. pentru parochia *Zăbran*, din protopopiatul Timișoara, devenită vacantă prin moartea fostului parochi Ioachim Frențiu. Venitul curat anual al parochiei e de 2473 cor. 56 fil. — Au fost dispuși de administratori parochiali preoții nou chirotoniți: Onor. *Nicolau Fabian* în Coșteul mare; Onor. *Emil Degan* în Budinț, în locul M. On. *Aureliu Iechim*, care a fost trecut în rândul preoților deficienți; Onor. *Victor Boca* în Păucinești.

— † **Ilie Dopp**, inginer de commasare, din Mediaș, după lungi și grele suferințe, împărtășit fiind cu sfintele taine a repausat în Domnul, Duminică în 14 Maiu n. a. c., la oarele 4 a. m. în al 43-lea an al vieții.

În scurtă vreme am pierdut doi din cei mai buni și multă vreme singurii ingineri de comasare ce i-am avut noi Români: On. Tilea și Ilie Dopp. Regretatul Dopp a fost elevul lui Tilea și urmașul lui. Odihnească în pace.

— **Cetitorule, lățește »Răvașul«** între cunoscuții și vecinii tei.

După-ce ai cetit foaia nu o arunca, nici nu învleui cu ea mărfuri, ci dă-o să o cetească cineva, care n'a putut'o încă abona.

— † **Valeriu Vêrf.** Ne-a mai părăsit un harnic preot, acum când poporul nostru are mai mare lipsă de preoți harnici. Iată tristul anunț ce ne vestește o pierdere mare: Subscrișii cu inimă înfrântă de durere aduc la cunoștința tuturor consăngenilor, amicilor și cunoscuților, că preaiubitul și scumpul lor fiu, soț, ginere, frate și afin *Valeriu Vêrf*, preot gr.-cat. în al 27-lea an al etății și al 3-lea an al preoției și al fericitei sale căsătorii, după un morb îndelungat și greu, împărtășit cu sf. taine ale muribunzilor, și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului, în 24 Maiu 1905, la 11 oare a. m. în cimiterul bisericii gr.-cat. din loc. Archiud, 25 Maiu 1905. Jalnica familie.

— **Avis.** Domnilor acționari ai institutului de credit și economii »Economul« în Cluj li-se atrage prin aceasta atențiunea, că terminul de opțiune la acțiunile emisiunii a treia expiră, conform prospectului, la 1 Iunie n. 1905, după care termin acțiunile rămase neoptate se vor vinde cu preț urcat. — *Diracțiunea.*

CĂRȚI NOUE ȘI REVISTE

— **Dr. Miron E. Cristea** va tipări în curând o carte foarte interesantă: »*Iconografia și întocmirile din internul bisericii răsăritene*«. Cartea se va estinde pe vre-o 20 coale de tipar și va fi împodobită cu aproape 100 ilustrațiuni. Prețul va fi 5 cor. (compactată 6 cor.) și se poate prenumera la autor în Sibii.

— Cartea d-lui **Augustin Paul »Intre Someș și Prut«**, din care am reprodus și noi vre-o câteva pagine, este apreiată de dl profesor N. Iorga în Nr. 17 al revistei »*Sămănătorul*«. Credem, că cuvântul just, spus de cel mai competent bărbat al nostru, va face pe mulți să-și procure cartea d-lui Augustin Paul. Cartea costă numai 1 cor. 50 fil. și se poate procura dela »*Gazeta Transilvaniei*« din Erașov.

Eată ce zice dl Iorga:

»In cartea d-lui Augustin Paul »Intre Someș și Prut« pe care a tipărit-o de curind »*Minerva*«, ori-ce cetitor cu dorință de a-și cunoaște poporul va găsi o mulțime de lucruri folositoare care-i erau până atunci necunoscute sau falș ori indestulător cunoscute. Sînt în frumosul volumăș ieften amintiri din acei sat al Maramureșului unde s'a născut autorul, note de limbă, de istorie din acele părți. Apoi cite o scenă din călătoriile d-lui Paul, care a fost câțiva ani profesor de liceu la Bêrlad și Brăila și întors în Ardeal, spre paguba învățămîntului nostru, a scris mult timp — cum scrie și acum — foietonul »*Gazetei Transilvaniei*«. Călătoriile acestea au atins sate din Secuime, în care elementul românesc se păstrează deosebit, cu toate că și-a pierdut limba pe care prin silinți duioase, plătind din greu școală și învățător, caută s'o câștige înapoi astăzi. Alte ori autorul vorbește de cutare locuri din țară, de dincoace, și ceia ce spune e interesant. Pentru că oglindește felul de a vedea și simți al Ardeleanului care trece în România întâiași dată. Peste un timp aceste pagini vor fi mărturii istorice adevărate și folositoare. Tot așa întinsa biografie a episcopului Mihail Pavel din Oradea-Mare sau a profesorului Ioan Popescu din Bêrlad, Maramureșean de obârșie. Stilul e măsurat, cuminte, une ori cald.«

— Biblioteca »Victoriei« Nr. 1.: »Povești alese« scrise de Ioan Pop Reteganul. Șimleul Silvaniei. Editura Institutului tipografic »Victoria« 1905. Sub titlul acesta s'au tipărit în Șimleu 5 povești scrise de regretatul nostru dascăl Ioan Pop Reteganul. Scrierile lui Reteganul nu au lipsă de recomandare. Autorul lor și-a știut face numele cunoscut și iubit de popor. Suntem siguri, că preoții și învățătorii noștri vor face să se răspândească aceasta cărticică, spre folosul moral al poporului nostru. Costă numai 25 fileri și se poate procura dela tipografia »Victoria« din Șimleul-Silvaniei (Szilágy-Somlyó)

Nr. 467—1905.

Vindere de pădure.

Din pădurea bisericească gr.-cat. a Nădășelului-unguresc (Magyar-Nádas) se vinde pădure de stejar 17 jugere catastrale, foarte bun pentru scoarță. Vinderea se va face pe calea licitațiunii publice, ce se va ține în 31 Maiu n. a. c. la 1/2 3 oare d. a. la școala gr.-cat. din Nădășel. Lemnul acestei păduri e socotit în 390 metri cubici. Prețul de strigare: 1560 cor. — Condițiunile de licitare — stabilite de oficiul silvanal — se pot vedea în oarele oficioase în cancelaria protopopească gr.-cat. din Cluj (strada Jókai Nr. 6) și în ziua licitației la fața locului în Nădășel.

(1—1) **Oficiul protopopesic gr.-cat. al Clujului.**156 szám
1905 végrh.**Árverési hirdetés.**

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvár vidéki kir. járásbíróságnak 1900 évi Sp. II. 318/8 számú végzése következtében Dr. Francu Amos kolozsvári ügyvéd által képviselt az »Economul« hitelintézet javára Nyilas János czinagó és társai ellen 159 K s jár. erejéig 1905 évi február hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtást utján lefoglalt és 792 kor. becsült következő ingóságok, u. m. 27 drb juh, 2 drb tehén, 2 drb borjú, 2 drb szán, 1 drb szekér, 1 drb rosta és 1 drb kézi cséplő gép nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kolozsvár vid. kir. bíróság 1905-ik évi V. 125/2 számú végzése folytán 159 kor. tőkekövetelés, ennek 1901 évi május hó 1 napjától járó 8 % kamatai és eddig összesen 113 kor. bíróság már megállapított költségek erejéig Korodon a végrehajtást szenvedők lakásán 1905 évi Junius hó 2-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt 1905 évi május hó 12 napján.
Dupschek Ignác s. k.
kir. bir. végrh.**Magazin special de pălării:****La »Regele Pălăriiilor« — A »Kalapkirály«-hoz**

(77) Cluj — Piața »Regele Matia« Nr. 17. 5—25

Foarte bogat deposit de pălării din țară și streinătate — pentru bărbați și copii, — cilindre și în chipie de vânat și sport.

Pentru preoțimea orientală tot-deauna se află în Magazin pălării după moda preoțească, moi și tari.

Comandele din provincie se execută punctuos. Trebuie comunicată mărimea capului în centimetri. Intreprindere specială!

Cele mai ieftine prețuri fixe.

Hotel nou în Cluj »Wesselényi«

Strada Wesselényi Miklós Nr. 17. în față cu »Economul«.

Am onoare a aduce la cunoștința P. T. Public, că am preluat și am deschis noul hotel »Wesselényi« provăzută cu chilii de oaspeți mobilate elegant și curat și cu un

Mare Restaurant.

Culina mea și vinurile îngrijite în pivnițele mele sunt cunoscute și recunoscute, de când țineam hotelul »Zöldfa«.

Mă recomand P. T. Publicului inteligent din loc și din jurul Clujului și-l rog să mă cerceteze și în noul local provăzută cu grădina și chiosc de vară.

Cu distinsă stimă
Manás József
hotelier.

(76) 5—10

**Pentru sezonul de primăvară și vară
recomandă****NEUMANN M.**

liferant c. și reg. de curte

Cluj, (Kolozsvár) Mátyás király tér.

Haine de primăvară și vară.

Căputuri de tranziție (Double, Ulster, Raglan).

Pardesiuri de primăvară.

Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).

Căputuri economice.

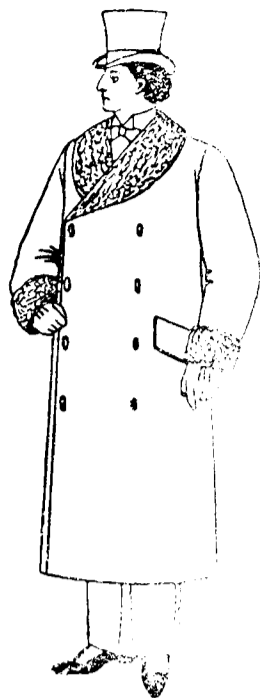
Haine negre de salon și frac.

Mantale de ploaie și de praf. Pereline de excursiuni, costume de turiști, bicicliști etc.

Mare deposit de vestimente pentru copii.

Mustre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. — La comanda din provincie ca măsură e destul a trimite o haină veche.

(24) 57—

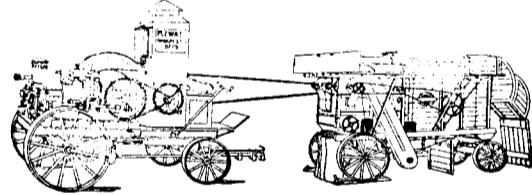
În atențiunea mireseilor!**Serviciu de porțelan de Karlsbad,** minunat executat, colorat, complet pentru 12 persoane de la 15 fl. în sus. — Serviciu de sticlărie pentru 12 persoane 33 bucăți 2 fl. 95 cr.**Lampe, atârând, cu eigă 3 fl. 95 cr.**

Serviciu de tee și cafea 2 fl. 80 cr. — 3 fl. Obiecte de argint de china — Daruri ocazionale — rame pentru icoane, lampe de grădină, etc. în prețurile de fabrică.

La comanda din provincie mă rog a însemna cea din urmă stațiune de tren.

Somlyai, Succesorul Müller.magazin de sticlărie și porțelanerie
Cluj, Kossuth Lajos u. nr. 4.

NB. Fieștecine dacă cumpără în preț de 10 coroane, primește portretul seu în mărime naturală, cu totul gratis, numai pentru rame plătește 3 coroane. (80) 5—52

Dénes B. Budapest, VI. Váci-körút 61 sz.Magazinul și reprezentanța fabricii priv. ces. și reg. de MAȘINI și MOTOARE alui
Plewa E., inginer, succesorul lui Brauner & Klasek.**MOTOARE**
de benzin, gaz și vapor după modelul din 1905.
2—100 HP.**LOCOMOBIL DE BENZIN 2—20 HP.**
Baterii de puternice motoare de gaz în ori-ce mărime cu putere de cal și cu spese de umblat de 2—3 fl. pe ceas. Prețuri ieftine și condițiuni de plătere favorabile. Lista de prețuri gratis.
Se primesc reprezentanți solizi de provincie.
(77) 8—12**Mare surprindere!**

600 bucăți numai cu fl. 195.

Un orologiu aurit, Anker precis cu catenă potrivită, umblă punctuos pentru ce se dă garanția de 3 ani, 1 cravată de mătăasă modernă pentru domni, 3 batiste fine, 1 inel pentru domni cu imit. de piatră scumpă, 1 sugaretă cu chichlimbar, 1 cuțit de busunar cu cele de lipsă, 1 broș pentru dame (noutate), 1 oglindă minunată pentru toaletă, 1 portmoneu de piele pentru bani, 1 coș de mărgele minunat de frumos, 1 păr. bumbi de manjete, 3 bumbi de căm. la pept, toate aur Double cu cheja patent, recușite de scris de nikel, prima, 1 p. butoni de similiti briliante, 3 obiecte de jux de mare efect hazliu pentru tineri și bătrâni, un drăguț album, cu 36 icoane cele mai frumoase din lume, 20 obiecte necesare la coresp. și încă 520 alte obiecte nesmintit de lipsă în casă. **Toate laolaltă cu orologiu — care singur e vrednic banii aceia, costă numai 1 fl. 95.** Trimiterea cu rambursă ori trimițând banii înainte la casa de export.**S. URBACH, Krakau Nr. 154 K.**

NB. Pentruce nu cunvine să retrimite banii, astfel risicul eschis (66) 18—

La administrația »Răvașului« se află:

Cartea Durerii, de E. Bougaud. Prețul legată eleg. 2 cor. 50 fil. broșurată 150.**Ep. P. P. Aron și D. Novacovici,**

de Dr. Bunea. Prețul 4 c. 50 f. plus 20 fil. porto.

Discursuri, Autonomia bis. de Dr. Bunea.

Prețul 5 cor. plus 20 fil. porto.

Vechile Episcopii, de Dr. Bunea.

Prețul 2 c. 50 fil. plus porto 10 fil.

Visuri trecute, de Alesandru Ciura.

Prețul 1 c. plus 10 fil. porto.

Cântece, de Emil Sabo. Prețul 1 cor. plus 10 fil. porto.**Ierarchia Românilor,** de Dr. A. Bunea.

Prețul 3 cor. plus 10 fil. porto.

Castelul din Carpați, de Jules Verne.

Broș. 1 cor. 60 fil. plus porto 10 fil.

50.000 părechi de păpuci

4 păr. pentru numai fl. 280

câtă vreme mai ține marfa se vor vinde pentru acest preț de batjocură din pricina cumpărării unei mari masse de ghețe. 1 păr. pentru domni și p. p. dame de piele, brunetă ori neagră, cu șinoare, de prima calitate și cu talpă bine cuită; 1 păr. p. domni și 1 păr. p. dame păpuci de modă, cu »paspoil«, foarte eleganți, fasonul cel mai nou, cuptuși bine pentru iarnă, foarte drăguți și ușori de purtat. Mărimea după cm. Toate patru păr. numai fl. 280. Trimiterea prin rambursă ori anticipând banii, o face:

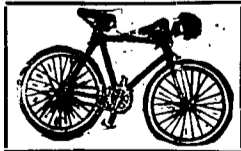
Esp. de păpuci a lui S. Urbach

Krakau Nr. 154/K.

Schimbul vermis, și banii se returnează la dorință, astfel risicul eschis. (45) 17—

Neajunse în preț și calitate

sunt mașinile mele de cusut cele mai noue, sistem Singer și bicicletele mele.

Mașini de cusut Singer, cu brațe înalte și casten 40 cor., cu »Ringschiff« 78 cor., cu Robbin central 90 cor. 5 ani garanție reală.**Biciclete,** modele de 1905. Noue, complete, cu lampă, clopoțel și garanță de siguranță 120 c., foi pe roată 4 și 5 c., mantale noue proaspete 6, 7, 8, 9 cor., pompe80 fil., pompe de picior 3 cor., lampe cu oleiu 190 și 220 cor., lampe cu ațelilen cor. 320, 370, 450, 1 cutie de carbid 50 fil., lanțuri 280—320 cor., pedale 360—4 cor., material de a nikelisa 170 cor., lac email 80 fil., șeauă 350 și 4 cor. Emailisarea unei biciclete complete, a nikelisa cele de lipsă și a o face ca nouă costă 24 cor. Aparat pentru curs liber și piedecă, model din 1905 și »Einspann« 28 cor., 75 bucăți diferite biciclete, folosite, fără cusur, de marcele cele mai fine, 55, 70, 75, 80 cor. complet. Prețuriturii pentru mașini și biciclete, se trimit gratis, dacă se face provocare la »Răvașul«. Expediția se face cu rambursă (per Nachnahme). **M. Rundbakin, Wien, XI., Liechtensteinstrasse 23. Intemeiată 1875.**

Prețurient ilustrat bogat, despre toate cele trebuincioase la biciclete și motoare se trimite franco, dacă se anticipă 60 fil. (în marce postale). În cas de comanda aceste spese se restituie. (75) 10—19